

B O D E N

L A W

Ekonomik ve Politik Gelişmelerin Sözleşmelere Etkisi

Meşrutiyet Cad. No. 98 D. 10
Beyoğlu, İstanbul / Turkey
Tel: +90 212 251 15 00
Fax: +90 212 251 15 01
<http://boden-law.com>

Boden Academy
19 Aralık 2017

Aşırı İfa Güçlüğü

Borçlar Kanunu Madde 138

Aşırı ifa güçlüğü

MADDE 138

Sözleşmenin yapıldığı sırada taraflarca öngörülme­yen ve öngörülmesi de beklenmeyen olağanüstü bir durum, borçludan kaynaklanmayan bir sebeple ortaya çıkar ve sözleşmenin yapıldığı sırada mevcut olguları, kendisinden ifanın istenmesini dürüstlük kurallarına aykırı düşecek derecede borçlu aleyhine değiştirir ve borçlu da borcunu henüz ifa etmemiş veya ifanın aşırı ölçüde güçleşmesinden doğan haklarını saklı tutarak ifa etmiş olursa borçlu, hâkimden sözleşmenin yeni koşullara uyarlanmasını isteme, bu mümkün olmadığı takdirde sözleşmeden dönme hakkına sahiptir. Sürekli edimli sözleşmelerde borçlu, kural olarak dönme hakkının yerine fesih hakkını kullanır.

Bu madde hükmü yabancı para borçlarında da uygulanır.

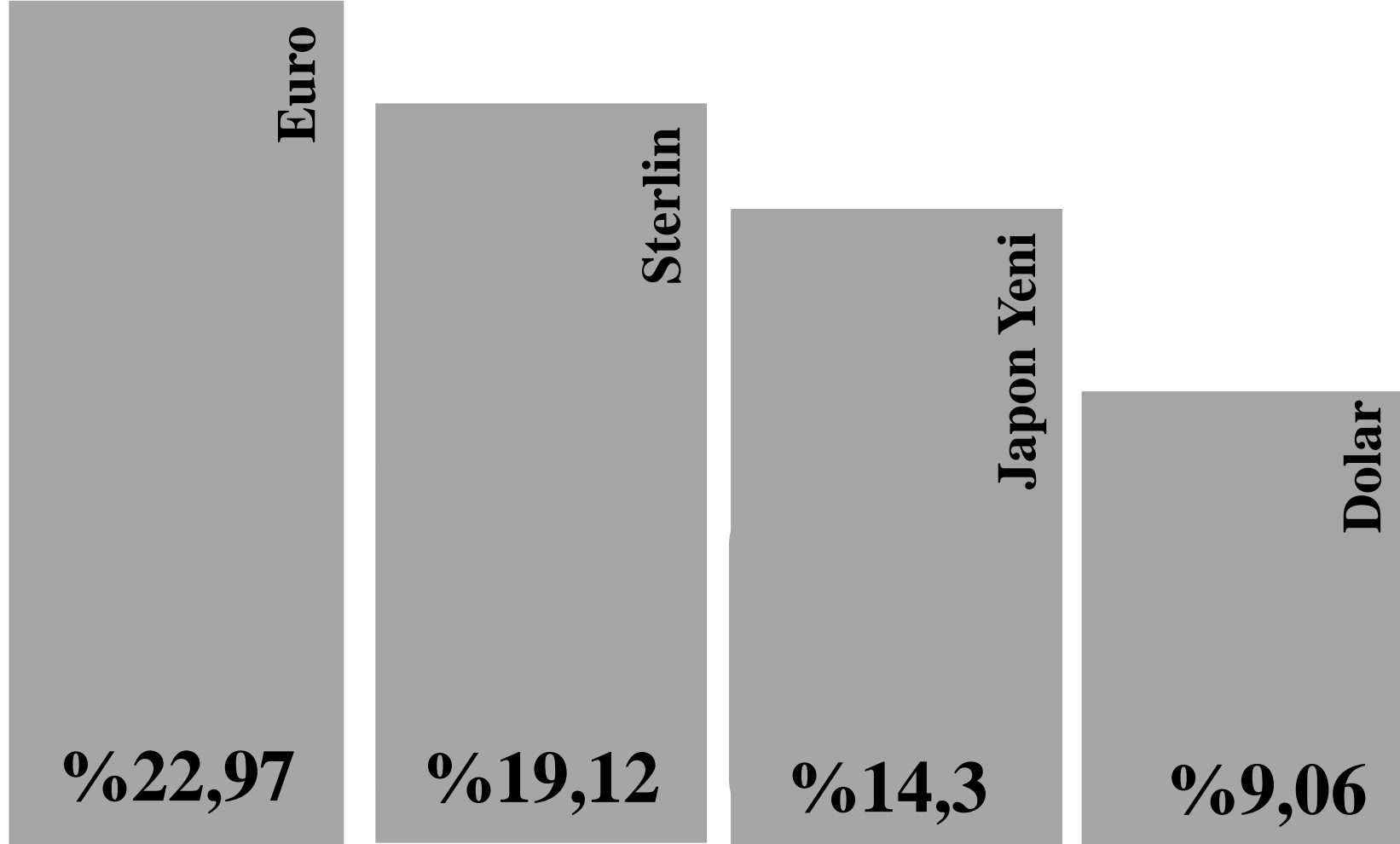
Sözleşmenin yapıldığı sırada, taraflarca öngörülme ve öngörülmesi de beklenmeyen olağanüstü bir durum ortaya çıkmış olmalıdır.

Bu durum borçludan kaynaklanmamış olmalıdır.

Bu durum, sözleşmenin yapıldığı sırada mevcut olguları, kendisinden ifanın istenmesini dürüstlük kurallarına aykırı düşecek derecede borçlu aleyhine değiştirmiş olmalıdır.

Borçlu, borcunu henüz ifa etmemiş veya ifanın aşırı ölçüde güçleşmesinden doğan haklarını saklı tutarak ifa etmiş olmalıdır.

2017 Başından Bugüne Döviz Kuru Artış Oranları

2017 Yılı Döviz Kurları

EURO

3.70
(2017 Ocak)
4.55
(2017 Aralık)

STERLİN

4.34
(2017 Ocak)
5.17
(2017 Aralık)

JAPON YENİ

3.00
(2017 Ocak)
3.43
(2017 Aralık)

DOLAR

3.53
(2017 Ocak)
3.85
(2017 Aralık)

Aşırı İfa Güçlüğüne İlişkin Yargıtay'ın Yorumu

Döviz Borçlarında

Kurdaki dalgalanma öngörülemez değildir.

- Yargıtay, genel olarak kurdaki dalgalanmaların öngörülebilir olduğunu, kişinin serbest iradesiyle döviz ile borçlanmayı tercih ettiğini, ülkede ekonomik krizlerin sık sık vuku bulduğunu ve bu bağlamda dövizle borçlanmanın risk taşıdığı bilinen bir olgu olduğunu belirtip uyarılama yoluna gidilemeyeceğine karar vermektedir.

Davanın Açılma Zamanı

İfaya devam eden borçlu sözleşmeyi benimsemiştir.

- Yargıtay, uyarılama nedeni mevcutken uzun sayılabilecek bir süre boyunca borcun ifasına devam edilmesi ve davanın daha sonra açılması durumunda sözleşmenin benimsendiğinin kabul edilmesi gerektiğine karar verebilmektedir.

Tacirin Durumu

Tacir basiretli bir iş adamı olma yükümlülüğü çerçevesinde hareket etmelidir.

- Yargıtay, tacirlerin basiretli bir iş adamı gibi hareket etmeleri gerektiğine ve basiretli bir tacirin sözleşme yapmadan önce ülkenin ekonomik ve siyasi durumu dahil her türlü koşulu iyi değerlendirmesi gerektiğine karar verebilmektedir.

Öngörülmesi Beklenmeyen Haller

Öngörülemez veya beklenmeyen halin varlığı gerekir.

- Yargıtay; savaş, edimler arasındaki dengeyi bozan ekonomik kriz, devalüasyon, tabii afetler, ithal ve ihrac konusunda getirilen yasak ve tedbirler gibi olağanüstü durumları ifa güçlüğüne düşen taraf açısından öngörülemez saymıştır.

Esaslı Olumsuz Değişiklik (Material Adverse Change) Madde Örneği

Esaslı Olumsuz Değişiklik:

Tek başına veya diğer gelişmeler, değişiklikler veya etkilerle birlikte aşağıdakiler üzerinde esaslı olumsuz etkisi olacak olan veya olması makul olarak beklenen (Türkiye’de piyasadaki, ekonomik veya siyasi koşullardaki değişiklikler de dahil olmak üzere) herhangi bir vaka veya olayı ifade edecektir:

-
-
-

Material Adverse Effect:

shall mean any occurrence or event (*including a change in the market, economic or political conditions of Turkey*) that, individually or in conjunction with any other developments, changes or effects, will or could be reasonably expected to have a material adverse effect on:

-
-
-

TEŞEKKÜRLER!